

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษา เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ สำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นราธิวาส เขต 1 และ 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 1-9

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพ สำหรับผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นราธิวาส เขต 1 และ 2 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้านคือ

ก. การจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพในห้องเรียน ดังตารางที่ 10 -14 คือ

1. การลดความขัดแย้งในตนเองและระหว่างบุคคล
2. การเสริมสร้างคุณธรรมหลัก
3. การเสริมทัศนคติที่ดีในการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคนในโลก
4. การปลูกฝังความภูมิใจความเป็นชาติของตน
5. การรู้จักให้ความเคารพผู้อื่น

ข. การจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพนอกห้องเรียน ดังตารางที่ 15-16 คือ

1. การทำเอกสารแผ่นพับเพื่อการรณรงค์ เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพ
2. การทำโครงการกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาต่อการเสริมสร้างสันติภาพสำหรับผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังตารางที่ 1-9

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของครูสังกัดศึกษาจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	23	36.51
หญิง	40	63.49
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 63.49 และเป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของครูสังกัดศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	3.17
ปริญญาตรี	59	93.66
ปริญญาโท	2	3.17
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษา ในระดับปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 93.65 ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และปริญญาโท จำนวนระดับละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17 เท่ากัน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนความถี่ และค่าร้อยละของครูสังกัดศึกษาจำแนกตามประสบการณ์
ในการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ประสบการณ์ในการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	6	9.52
5-9 ปี	16	25.41
10-14 ปี	13	20.63
15-19 ปี	6	9.52
20 ปีขึ้นไป	22	34.92
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการสอน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 34.92 รองลงมาคือ 5-9 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 ประสบการณ์ในการสอน 10-14 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.63 ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 และ 15-19 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนความถี่ และค่าร้อยละของครูสังกัดศึกษา จำแนกตามการสอนกลุ่ม
สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

วิชาที่สอน	จำนวน	ร้อยละ
สังคมศึกษา	35	55.56
ภูมิศาสตร์	8	12.70
ประวัติศาสตร์	7	11.11
พุทธศาสนาหรือปรัชญา	11	17.46
สังคมวิทยา และ มนุษยวิทยา	2	3.17
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่สอนสังคมศึกษา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือพุทธศาสนาหรือปรัชญา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 17.46 วิชาภูมิศาสตร์ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 ประวัติศาสตร์จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 สังคมวิทยา และ มนุษยวิทยาจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.17

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของครูสังคัมศึกษา จำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน

ระดับช่วงชั้นที่สอน	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงชั้นที่ 3	13	20.63
ช่วงชั้นที่ 4	10	15.88
ช่วงชั้นที่ 3 และ 4	40	63.49
รวม	63	100.00

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 63.49 ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.63 และช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.87

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนความถี่ และค่าร้อยละของครูสังคัมศึกษาจำนวนคาบที่สอน

จำนวนคาบที่สอน/สัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 คาบ	1	1.59
5-10 คาบ	8	12.70
11-15 คาบ	12	19.05
16-20 คาบ	35	55.55
มากกว่า 20 คาบ	7	11.11
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่สอนตั้งแต่ 16-20 คาบ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ 11-15 คาบ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 สอน 5-10 คาบ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 สอนมากกว่า 20 คาบ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 สอนน้อยกว่า 5 คาบ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของครู สังกศศึกษา จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ
นอกเหนือจากการสอนประจำ

งานนอกเหนือจากการสอน	จำนวน	ร้อยละ
งานปกครอง	22	34.90
งานวิชาการ	24	38.10
งานธุรการ	19	30.20
งานกิจกรรมนักเรียน	17	27.00
งานบริการชุมชน	17	27.00
พยาบาล	1	1.60
ห้องสมุด	2	3.20
สารสนเทศ	1	1.60
แนะแนว	1	1.60

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ครู สังกศศึกษาส่วนใหญ่มีงานที่นอกเหนือจากการสอนประจำ คือ งานวิชาการ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมาคืองานปกครองจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 งานธุรการ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 งานกิจกรรมนักเรียน 17 คนรวมเป็นร้อยละ 27.00 งานบริการชุมชน 17 คนคิดเป็นร้อยละ 27.00 ห้องสมุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 และงานพยาบาล สารสนเทศ และ แนะแนว จำนวนงานละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 เท่ากัน

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนความถี่ และค่าร้อยละของครูสังกัดศึกษา จำแนกตามงานที่ปรึกษากิจกรรม
ชุมนุมที่รับผิดชอบ

งานที่ปรึกษากิจกรรมชุมนุม	จำนวน	ร้อยละ
ดนตรี	2	3.20
กีฬา	6	9.50
วาดภาพ	3	4.80
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	19	30.20
พัฒนาชุมชน	13	20.60
สังคมศึกษา	16	25.40
ศิลปะเพื่อชีวิต	2	3.20
พยาบาล	1	1.60
ห้องสมุด	2	3.20
สหกรณ์	1	1.60
นั่งสมาธิ	1	1.60
นันทนาการ	1	1.60
หัวหน้าหมวดกิจกรรม	1	1.60
ทัศนศึกษา	1	1.60

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษากิจกรรม
ชุมนุมดังนี้ชุมนุม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 รองลงมาคือชุมนุม
สังคมศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 พัฒนาชุมชน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60
กีฬา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 วาดภาพ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ดนตรี
ศิลปะเพื่อชีวิต ห้องสมุดจำนวนชุมนุมละ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 และพยาบาล สหกรณ์
นั่งสมาธิ นันทนาการ หัวหน้าหมวดกิจกรรม ทัศนศึกษา จำนวนชุมนุมละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ
1.60 เท่ากัน

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนความถี่ และค่าร้อยละของครูสังคมศึกษา จำแนกตามการอบรมเกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ

การอบรม	จำนวน	ร้อยละ
เคย	12	19.05
ไม่เคย	51	80.95
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าครูสังคมศึกษา ส่วนใหญ่ ไม่เคยอบรมการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 80.95 และเคยอบรมจำนวน 12 คน
คิดเป็นร้อยละ 19.05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

**ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อเสริมสร้างสันติภาพ สำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังักัดดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ 2**

ก. การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อเสริมสร้างสันติภาพในห้องเรียน

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างสันติภาพ ด้านการลดความ
ขัดแย้งในตนเองและระหว่างบุคคลของครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการเสริมสร้าง
1. นำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากสื่อเช่น หนังสือพิมพ์ หรือรายการโทรทัศน์ มาใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	2.22	0.83	ปานกลาง
2. นำปัญหาที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุขในภาคใต้มาเป็นประเด็นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น	2.00	0.88	ปานกลาง
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดความขัดแย้งในตนเองและระหว่างบุคคลแก่ผู้เรียน โดยใช้วิธีการต่อไปนี้			
3.1 การบรรยาย-ซักถาม	2.48	0.62	ปานกลาง
3.2 การแก้ปัญหา	2.03	0.67	ปานกลาง
3.3 การสืบสวน	1.73	0.87	ปานกลาง
3.4 การแสดงบทบาทสมมติ	1.67	0.84	ปานกลาง
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้การอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความขัดแย้งในตนเองและระหว่างบุคคล	2.10	0.71	ปานกลาง
5. การกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมใกล้ตัวผู้เรียน	2.37	0.63	ปานกลาง
รวม	2.07	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพด้านการลดความขัดแย้งในตนเองระหว่างบุคคลของครูสังคมศึกษาโดยรวม มีการเสริมสร้างสันติภาพปานกลาง ($\mu = 2.07$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่ามีการเสริมสร้างปานกลางตามลำดับดังนี้ คือ การกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมใกล้ตัวผู้เรียน ($\mu = 2.37$) นำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคได้จากสื่อ เช่น หนังสือพิมพ์ หรือรายการโทรทัศน์มาใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 2.22$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้มีการอภิปราย และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความขัดแย้งในตนเอง และระหว่างบุคคล ($\mu = 2.10$) นำปัญหาที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุขในภูมิภาคได้มาเป็นประเด็นผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ($\mu = 2$) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อลดความขัดแย้งในตนเอง และระหว่างบุคคลแก่ผู้เรียน โดยใช้วิธีการบรรยายซักถาม ($\mu = 2.48$) การแก้ปัญหา ($\mu = 2.03$) และการแสดงบทบาทสมมติ ($\mu = 1.67$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างสันติภาพในห้องเรียน
ด้านการสร้างคุณธรรมหลักของครูสังคัมศึกษา

การจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการเสริมสร้าง
1. มีการสอดแทรกค่านิยมและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ต่อสังคมให้แก่ผู้เรียนในด้านต่อไปนี้			
1.1 ความเห็นอกเห็นใจ	2.73	0.45	มาก
1.2 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	2.73	0.43	มาก
1.3 ความรับผิดชอบ	2.78	0.42	มาก
1.4 ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	2.79	0.41	มาก
1.5 ความสามัคคีของคนในชาติ	2.67	0.51	มาก
2. ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความเมตตา กรุณา และรู้จักใช้ สติปัญญาในการแก้ปัญหา	2.52	0.56	มาก
3. แนวความคิดและหลักการของคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการสอน เมื่อเกิดปัญหาความ ไม่สงบในพื้นที่ที่ทำการสอนอยู่	2.48	0.50	ปานกลาง
4. สร้างเจตคติของความเป็นมิตรต่อผู้คนในชุมชน และเพื่อนร่วมโลกให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นให้เห็น คุณค่าของความเป็นมนุษย์ด้วยกัน	2.54	0.53	มาก
รวม	2.65	0.33	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพในห้องเรียนด้านการเสริมคุณธรรมหลักของครูสังคัมศึกษาโดยรวมมีการมีการเสริมสร้างมาก ($\mu = 2.65$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าการเสริมสร้างมากตามลำดับดังนี้ คือ มีการสอดแทรกค่านิยม และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมให้แก่ผู้เรียนเช่น ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม($\mu = 2.79$) ความรับผิดชอบ ($\mu = 2.78$) ความเห็นอกเห็นใจ ($\mu = 2.73$) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\mu = 2.73$) ความสามัคคีของคนในชาติ ($\mu = 2.67$) สร้างเจตคติของความเป็นมิตรต่อผู้คนในชุมชน และเพื่อนร่วมโลกให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นให้เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ด้วยกัน($\mu = 2.54$) ฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความเมตตา กรุณา และรู้จักใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา($\mu = 2.52$)และมีการเสริมสร้างสันติภาพปานกลาง คือ นำแนวความคิดและหลักการคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการสอนเมื่อเกิดปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ที่ทำการสอนอยู่ ($\mu = 2.48$)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างสันติภาพ ด้านการสร้าง
ทัศนคติที่ดี ในการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคนใน โลกของครูสังคัมศึกษา

การจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการเสริมสร้าง
1. ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียน ได้ฝึกความมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนด้วยกัน			
1.1 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	2.37	0.66	ปานกลาง
1.2 กิจกรรมกลุ่มนันทนาการ	2.19	0.69	ปานกลาง
1.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	2.35	0.68	ปานกลาง
2. การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของหน่วยงานราชการ	2.37	0.58	ปานกลาง
3. ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อคนรอบข้าง และเพื่อนร่วมโลกที่ต่างศาสนา ต่างภาษา ต่าง เชื้อชาติ	2.60	0.49	มาก
4. มีการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และ ความสามารถบรรยาย ให้ความรู้เกี่ยวกับการ สร้างทัศนคติที่ดีในการอยู่ร่วมกัน	1.57	0.86	ปานกลาง
รวม	2.24	0.40	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ ด้านการสร้าง
ทัศนคติที่ดีในการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคนใน โลกของครูสังคัมศึกษาโดยรวม มีการเสริมสร้าง
ปานกลาง ($\mu = 2.24$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่ามีการเสริมสร้างมาก คือ ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีทัศนคติ
ที่ดีต่อคนรอบข้างและเพื่อนร่วมโลกที่ต่างศาสนา ต่างภาษา ต่างเชื้อชาติ ($\mu = 2.60$) และมีการเสริมสร้าง
ปานกลางคือ การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานข้าราชการ ($\mu = 2.37$)
การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียน ได้ฝึกความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนด้วยกันคือ การจัดกิจกรรม
กลุ่มสัมพันธ์ ($\mu = 2.37$) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ($\mu = 2.35$) กิจกรรมนันทนาการ ($\mu = 2.19$)
และการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความสามารถบรรยาย ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างทัศนคติที่ดี
ในการอยู่ร่วมกัน ($\mu = 1.57$)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างทัศนคติภาพในห้องเรียน ด้าน การปลูกฝังความภูมิใจในการเป็นชาติของตน ของครูสังกัดมศศึกษา

การจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการเสริมสร้าง
1. เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขของคนในชาติ	2.65	0.51	มาก
2. ได้สอดแทรกและปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	2.68	0.50	มาก
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามัคคี	2.56	0.56	มาก
4. อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ และคุณค่าของการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนมนุษย์เพื่อความสงบสุข	2.73	0.45	มาก
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรัก และห่วงแหนในความเป็นเอกราชของชาติไทย	2.54	0.64	มาก
6. ให้ผู้เรียนคู่วิทัศน์และรูปภาพเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงช่วยเหลือพสกนิกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดี	2.16	0.83	ปานกลาง
รวม	2.55	0.41	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทัศนคติภาพด้านการปลูกฝังความภูมิใจ ความเป็นชาติของตนของครูสังกัดมศศึกษา โดยรวม มีการเสริมสร้างมาก ($\mu = 2.55$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าการเสริมสร้างมาก ตามลำดับ คือ อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ และคุณค่าของการอยู่ร่วมกันระหว่างเพื่อนมนุษย์ เพื่อความสงบสุข ($\mu = 2.73$) ได้สอดแทรกและปลูกฝังจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจ ในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\mu = 2.68$) เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความจำเป็นที่จะต้องมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขของคนในชาติ ($\mu = 2.65$) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามัคคี ($\mu = 2.56$) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรัก และห่วงแหนในความเป็นเอกราชของชาติไทย ($\mu = 2.54$) และมีการเสริมสร้างปานกลาง คือ ให้ผู้เรียนคู่วิทัศน์ รูปภาพเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงช่วยเหลือพสกนิกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ($\mu = 2.16$)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างสันติภาพในห้องเรียนด้านการรู้จักให้ความเคารพผู้อื่นของครูสังคมศึกษา

การจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการเสริมสร้าง
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจ และการให้ความเคารพต่อบุคคลทุกชาติ ทุกศาสนา และวัฒนธรรม	2.33	0.67	ปานกลาง
2. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับ และการเอื้ออาทรต่อกันและกัน			
2.1 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	2.08	0.75	ปานกลาง
2.2 กิจกรรมค่ายอาสาช่วยเหลือพัฒนาชุมชน	1.73	0.77	ปานกลาง
2.3 กิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	1.67	0.88	ปานกลาง
3. จัดกิจกรรมที่สนับสนุนผู้เรียนให้รู้จักประนีประนอม และรู้จักแก้ปัญหาต่างๆ โดยสันติวิธี	2.21	0.57	ปานกลาง
4. จัดกิจกรรมฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักเคารพต่อกฎระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัด	2.46	0.50	ปานกลาง
5. จัดกิจกรรมที่สร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ที่มีให้ต่อบุคคล สังคมและประเทศชาติ	2.44	0.56	ปานกลาง
รวม	2.13	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพด้านการรู้จักให้ความเคารพผู้อื่นของครูสังคมศึกษาโดยรวมมีการเสริมสร้างปานกลาง ($\mu=2.13$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า มีการเสริมสร้างปานกลางตามลำดับดังนี้ คือจัดกิจกรรมที่ฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักเคารพต่อกฎระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัด ($\mu=2.46$) จัดกิจกรรมที่สร้างให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ของตนเองที่มีให้ต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ ($\mu=2.44$) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจ และการให้ความเคารพต่อบุคคลทุกชาติ ทุกศาสนา และวัฒนธรรม จัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักการประนีประนอม รู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยสันติวิธี ($\mu=2.21$) และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันการยอมรับ และเอื้ออาทรต่อกันและกัน เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ($\mu=2.08$) กิจกรรมค่ายอาสาช่วยเหลือพัฒนาชุมชน ($\mu=1.73$) กิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ($\mu=1.67$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ข. การจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพนอกห้องเรียน ดังตารางที่ 15 - 16

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างสันติภาพนอกห้องเรียน
ในด้านการทำเอกสารแผ่นพับของครูสังคมศึกษา

การจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการเสริมสร้าง
1. จัดการเรียนรู้โดยจัดทำเอกสารแผ่นพับเพื่อรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้เรียน และชุมชน ในด้านต่อไปนี้			
1.1 การให้ความรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่าง สงบสุข	1.73	0.92	ปานกลาง
1.2 การเคารพสิทธิ หน้าที่ของผู้อื่น	1.83	1.93	ปานกลาง
1.3 ความอยู่รอดของมนุษยชาติ	1.67	1.97	ปานกลาง
1.4 การเข้าใจและเห็นใจซึ่งกันและกัน	1.86	1.00	ปานกลาง
1.5 การแก้ปัญหาโดยสันติวิธี	1.73	0.92	ปานกลาง
1.6 การประนีประนอมในการแก้ปัญหา	1.73	0.92	ปานกลาง
2. ติดตามผลการประเมินการรณรงค์ และ ประชาสัมพันธ์จากการทำเอกสารแผ่นพับ	1.51	0.90	ปานกลาง
รวม	1.72	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพด้านการทำ
เอกสารแผ่นพับของครูสังคมศึกษาโดยรวมมีการเสริมสร้างปานกลาง ($\mu=1.72$) เมื่อพิจารณา
รายละเอียดพบว่า มีการเสริมสร้างปานกลาง คือการจัดการเรียนรู้โดยทำเอกสารแผ่นพับเพื่อรณรงค์
และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้เรียนในชุมชน เช่น การเข้าใจเห็นใจซึ่งกันและกัน ($\mu=1.86$)
การเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ($\mu=1.83$) การให้ความรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่าง
สงบสุข($\mu=1.73$) การแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ($\mu=1.73$) การประนีประนอมในการแก้ปัญหา ($\mu=1.73$)
ความอยู่รอดของมนุษยชาติ ($\mu=1.67$) การติดตามผลการประเมินการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์
จากการทำเอกสารแผ่นพับ ($\mu=1.51$)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างสันติภาพภายนอกห้องเรียน
 ในด้านการทำโครงการกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เชิงวิชาการเกี่ยวกับการเสริมสร้าง
 สันติภาพ และกิจกรรมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขของครูสังคมศึกษา

การจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการเสริมสร้าง
1. ร่วมวางแผนกับครูในสถานศึกษา ดำเนินการทำ โครงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสันติภาพ	1.70	0.87	ปานกลาง
2. ร่วมจัดทำโครงการเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง สันติภาพด้านให้ความรู้เชิงวิชาการ			
2.1 โครงการประกวดคำขวัญ	1.46	0.89	น้อย
2.2 โครงการเขียนบทความเกี่ยวกับสันติภาพ	1.41	0.85	น้อย
2.3 โครงการประกวดร้องเพลงปลุกใจให้ใฝ่รัก สันติภาพ	1.35	0.90	น้อย
3. ร่วมจัดทำโครงการเสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้าง สันติภาพด้านกิจกรรมและสังคม			
3.1 โครงการจัดสรรคนดีศรีสังคม	1.62	1.02	ปานกลาง
3.2 โครงการชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนอบอุ่น	1.63	1.05	ปานกลาง
3.3 โครงการรักกันเพื่อสันติสุข	1.56	0.96	ปานกลาง
3.4 โครงการอบรมเยาวชนรักสันติภาพ	1.46	0.95	น้อย
4. จัดนิทรรศการให้ความรู้แก่ครู อาจารย์ ผู้เรียน และ บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อต่อต้านการก่อปัญหา ของความไม่สงบสุขในพื้นที่	1.46	0.95	น้อย
5. รณรงค์ให้เยาวชนหรือผู้นำท้องถิ่นเข้ารับการ ฝึกอบรม โครงการของการเสริมสร้างสันติภาพ	1.49	0.97	น้อย
รวม	1.49	0.83	น้อย

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ ด้านการทำโครงการ กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เชิงวิชาการเกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพ และกิจกรรมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขของครูสังคมศึกษาโดยรวม มีการเสริมสร้างน้อย ($\mu=1.49$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่าการเสริมสร้างปานกลางตามลำดับดังนี้ คือร่วมวางแผนกับครูในสถานศึกษาดำเนินการทำโครงการ จัดกิจกรรมการเสริมสร้างสันติภาพ ($\mu=1.70$) ร่วมจัดทำโครงการเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสันติภาพด้านกิจกรรม และสังคม เช่น โครงการชุมชนเข้มแข็ง โรงเรียนอบอุ่น ($\mu=1.63$) โครงการคัดสรรคนดีศรีสังคม ($\mu=1.62$) โครงการรักกันเพื่อสันติสุข ($\mu=1.56$) ส่วนด้านการเสริมสร้างน้อยคือรณรงค์ให้เยาวชนผู้นำท้องถิ่นเข้ารับการอบรมโครงการของการเสริมสร้างสันติภาพ ($\mu=1.49$) ร่วมจัดทำโครงการเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสันติภาพด้านกิจกรรม และสังคม คือ โครงการอบรมเยาวชนรักสันติภาพ ($\mu=1.46$) จัดนิทรรศการให้ความรู้แก่ครู อาจารย์ ผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อต่อต้านการก่อปัญหาของความไม่สงบสุขในพื้นที่ ($\mu=1.46$) ร่วมจัดทำโครงการเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างด้านความรู้เชิงวิชาการ เช่น โครงการประกวดคำขวัญ ($\mu=1.46$) โครงการเขียนบทความเกี่ยวกับสันติภาพ ($\mu=1.41$) และ โครงการประกวดร้องเพลงปลุกใจให้ไม่รักสันติภาพ ($\mu=1.35$)

**ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูผู้สอนต่อการเสริมสร้างสันติภาพ สำหรับผู้เรียนช่วง
ชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2**

ครูผู้สอนได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างสันติภาพสำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2 สรุปได้ ดังนี้

การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อเสริมสร้างสันติภาพในห้องเรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสันติภาพในห้องเรียน ควรทำเป็นหลักสูตรเฉพาะเพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า และได้ปฏิบัติจริง เช่น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนบทบาทสมมติ การสืบสวน การแก้ปัญหา การอภิปราย การบรรยายซักถาม ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพให้กับผู้เรียนเพื่อจะได้เป็นการปลูกฝังสิ่งที่ดีๆ ในการแก้ปัญหาชีวิต และสังคม สร้างความสามัคคีในกลุ่มผู้เรียนให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นมนุษย์ที่ดีของชาติบ้านเมือง โดยเน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญทางการศึกษา การมีคุณธรรม เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพของประชากรในอนาคต มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้มีจิตสำนึกในความเป็นชาติ มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ครูทุกสาขาการเรียนรู้อื่นๆ รวมทั้งขอความร่วมมือให้หน่วยงานปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสันติภาพ

การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อเสริมสร้างสันติภาพภายนอกห้องเรียน

ควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อจะได้เข้าใจถึง ประเพณี วัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชน และควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงบทบาทต่อสังคมในชุมชนให้มากขึ้น นอกจากนี้หน่วยงานราชการควรจัดหางบประมาณในการจัดอบรมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างสันติภาพ ที่จะนำความสงบสุขมาสู่ในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และควรมีหน่วยงานภายนอก เช่น ทหาร ตำรวจ เข้ามามีส่วน ร่วมมือกับครู ในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน